

Αρχές Οικονομικής Θεωρίας Γ Λυκείου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

ΑΕΠ - Ανεργία (Πραγματοποιήσεις)

Ετος	Μεταβολή ΑΕΠ	Ανεργία (%)
2006	5,5	8,9
2007	3,6	8,3
2008	-0,2	7,7
2009	-3,2	9,5
2010	-4,9	12,6
2011	-7,2	17,7
2012	-6,4	24,4
2013	-4,5	26,6
2014	0,6	25,1

7.3 Η έννοια της προστιθέμενης αξίας

Τελικά και ενδιάμεσα αγαθά

Προστιθέμενη Αξία

Αξία Πώλησης

ΔΙΑΚΡΙΣΗ

ΤΕΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ

- αγοράζονται για τελική χρήση και όχι παραπέρα μετασχηματισμό

ΕΝΔΙΑΜΕΣΑ ΑΓΑΘΑ

- αγοράζονται για παραπέρα επεξεργασία και όχι τελική χρήση

Μέθοδος Τελικής αξίας

Το ΑΕΠ περιλαμβάνει μόνον **την αξία** των **τελικών** προϊόντων και υπηρεσιών

Γιατί;

Για την αποφυγή υπολογισμού δύο ή περισσότερες φορές της αξίας ενός αγαθού καθώς το μετράμε για τη συμμετοχή του στο ΑΕΠ

;;;

Μέθοδος Τελικής αξίας

- **Παράδειγμα:**

- Ο κρεοπώλης πουλάει 100g κρέας στο σουβλατζίδικο προς €0,30.
- Το σουβλατζίδικο πουλάει το σουβλάκι €1,00.
- Στο ΑΕΠ μετράμε €1 και όχι €1,30.
- Αν δεχόμασταν το ΑΕΠ να είναι €1,30, θα είχαμε μετρήσει τα 100g κρέας δύο φορές. Αυτό είναι σφάλμα διπλού υπολογισμού.

Τιμή

- 0,30€/τεμ.

Τιμή

- 1,00€/τεμ.

Μέθοδος Προστιθέμενης αξίας (I)

- Θα μπορούσαμε όμως, να σκεφθούμε και διαφορετικά:
- Ο σουβλατζής παίρνει το κρέας το οποίο το επεξεργάζεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορεί να το πουλήσει €1 αντί για €0,30 που το αγόρασε. Άρα, του προσθέτει αξία €1,00 - €0,30 = €0,70.
- Αυτή η προστιθέμενη αξία των €0,70 μπορεί να προστεθεί στην αξία του κρέατος των €0,30 και να μας δώσει το ΑΕΠ του €1, χωρίς σφάλμα διπλού υπολογισμού.

Στάδια Παραγωγής	Τελική Αξία	Προστιθέμενη αξία
Κρέας	0,30	0,30
Σουβλάκι	1,00	0,70
Τελική αξία	1,00	1,00

Μέθοδος Προστιθέμενης αξίας

- Πολλά προϊόντα δέχονται επεξεργασία σε διάφορα στάδια παραγωγής πριν λάβουν μορφή τελικού προϊόντος & διατεθούν στην αγορά.
- Η προστιθέμενη αξία είναι η αξία που προστίθεται σε κάθε στάδιο παραγωγής ενός προϊόντος.
- Το άθροισμα των προστιθέμενων αξιών όλων των σταδίων είναι ίσο με την τελική αξία του προϊόντος που πληρώνει ο καταναλωτής.

Μέθοδος Προστιθέμενης αξίας (III)

Στάδια Παραγωγής	Αξία πώλησης σε €	Προστιθέμενη αξία
Πρώτο στάδιο (Κορμοί δέντρων)	50	50
Δεύτερο στάδιο (επεξεργασία ξύλου)	80	$80 - 50 = 30$
Τρίτο στάδιο (έπιπλο)	120	$120 - 80 = 40$
Τέταρτο στάδιο (Εμπόριο)	200	$200 - 120 = 80$
Σύνολο Προστιθέμενης αξίας		$50 + 30 + 40 + 80 = 200$

Μέθοδος Προστιθέμενης αξίας (III)

Στάδια Παραγωγής	Αξία πώλησης σε €	Προστιθέμενη αξία
Νήμα	300 κιλά * 5€ = 1.500	1500
Ύφασμα	100 μέτρα * 20€ = 2.000	500
Πουκάμισο	50 πουκάμισα * 60€ = 3.000	1000
Εμπόριο	50 πουκάμισα * 100€ = 5.000	2000
Σύνολο Προστιθέμενης αξίας		5000

Μέθοδος Προστιθέμενης αξίας (IV)

- **Ποτέ** η συνολική αξία όλων των σταδίων!!!
- Για την οικονομία το άθροισμα της προστιθέμενης αξίας όλης της παραγωγής πρέπει ως σύνολο να είναι ίσο με την αξία αγοράς όλων των τελικών αγαθών και υπηρεσιών.
- Το ΑΕΠ είναι η συνολική προστιθέμενη αξία της παραγωγής όλων των οικονομικών-παραγωγικών μονάδων μιας οικονομίας.

Εφαρμογή 1

ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ (€)
ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ	1500 κιλά	1 €/κιλό
ΒΑΜΒΑΚΟΚΛΩΣΤΗ ΡΙΟ	100.000 κλωστές	0,03 €/τεμάχιο
ΥΦΑΝΤΗΡΙΟ	3200 κιλά	1,5 €/κιλό
ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΤΟΙΜΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	200 τεμάχια	50€/τεμάχιο

- Να υπολογίσετε με τη μέθοδο της προστιθέμενης αξίας την αξία του τελικού προϊόντος που θα συμπεριληφθεί στον υπολογισμό του ΑΕΠ.

ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ (€)	ΑΞΙΑ	Προστιθέμενη Αξία
ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ	1500 κιλά	1 €/κιλό		
ΒΑΜΒΑΚΟΚΛΩΣΤΗΡΙΟ	100.000 κλωστές	0,03 €/τεμάχιο		
ΥΦΑΝΤΗΡΙΟ	3200 κιλά	1,5 €/κιλό		
ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΤΟΙΜΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	200 τεμάχια	50€/τεμάχιο		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ				

Αξία Πώλησης 1^{ου} σταδίου = $P_{1ου\ σταδίου} * Q_{1ου\ σταδίου} = 1 * 1.500 = 1.500$

Προστιθέμενη Αξία 1^{ου} σταδίου = Αξία Πώλησης 1^{ου} σταδίου = 1.500

Αξία Πώλησης 2^{ου} σταδίου = $P_{2ου\ σταδίου} * Q_{2ου\ σταδίου} = 0,03 * 100.000 = 3.000$

Προστιθέμενη Αξία 2^{ου} σταδίου = Αξία Πώλησης 2^{ου} σταδίου - Αξία Πώλησης 1^{ου} σταδίου
 $= 3.000 - 1.500$
 $= 1.500$

Αξία Πώλησης 3^{ου} σταδίου = $P_{3ου\ σταδίου} * Q_{3ου\ σταδίου} = 1,5 * 3.200 = 4.800$

Προστιθέμενη Αξία 3^{ου} σταδίου = Αξία Πώλησης 3^{ου} σταδίου - Αξία Πώλησης 2^{ου} σταδίου
 $= 4.800 - 3.000$
 $= 1.800$

ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ (€)	ΑΞΙΑ	Προστιθέμενη Αξία
ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ	1500 κιλά	1 €/κιλό	1.500	1.500
ΒΑΜΒΑΚΟΚΛΩΣΤΗΡΙΟ	100.000 κλωστές	0,03 €/τεμάχιο	3.000	1.500
ΥΦΑΝΤΗΡΙΟ	3200 κιλά	1,5 €/κιλό	4.800	1.800
ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΤΟΙΜΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	200 τεμάχια	50€/τεμάχιο		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ				

Αξία Πώλησης 4^{ου} σταδίου = $P_{4ου\ σταδίου} * Q_{4ου\ σταδίου} = 50 * 200 = 10.000$

Προστιθέμενη Αξία 4^{ου} σταδίου = Αξία Πώλησης 4^{ου} σταδίου - Αξία Πώλησης 3^{ου} σταδίου
 $= 10.000 - 4.800$
 $= 5.200$

Σύνολο Προστ. Αξίας (Π.Α.) = Π. Α. 1^{ου} στ. + Π. Α. 2^{ου} στ. + Π. Α. 3^{ου} στ. + Π. Α. 4^{ου} στ.
 $= 1.500 + 1.500 + 1.800 + 5.200$
 $= 10.000$

Εφαρμογή 1 - Λύση

ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ (€)	ΑΞΙΑ	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ
ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ	1500 κιλά	1 €/κιλό	1.500	1.500
ΒΑΜΒΑΚΟΚΛΩΣΤΗΡΙΟ	100.000 κλωστές	0,03 €/τεμάχιο	3.000	1.500
ΥΦΑΝΤΗΡΙΟ	3200 κιλά	1,5 €/κιλό	4.800	1.800
ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΤΟΙΜΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	200 τεμάχια	50€/τεμάχιο	10.000	5.200
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ				10.000

Α) Χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προστιθέμενης αξίας, στο Α.Ε.Π. θα περιληφθεί το άθροισμα της προστιθέμενης αξίας όλων των σταδίων δηλαδή τα 10.000€ η οποία ισούται με την αξία πώλησης του προϊόντος στο τελευταίο στάδιο παραγωγής (4^ο στάδιο), δηλαδή την αξία του τελικού προϊόντος.